

007. Bijbelstudie over SANTAFASI - Q'DUSHA

קדושה

Deel 1: Weest heilig, want Ik ben heilig! - Un mu de santa, bikasi Mi tu de santa!

Als Messiasbelijdende gelovigen lezen wij op elke Shabat de wekelijkse Parasha, een Tora-gedeelte volgens het vaste leesrooster, dat door alle Joden in de hele wereld wordt gehanteerd. Daarnaast lezen wij ook de daarbij passende Haftara uit de Geschriften en de Profeten en een overeenkomstig gedeelte uit B'rit haChadasha, het Nieuwe Testament. Elke Parasha draagt de naam van het eerste woord in de desbetreffende beginregel. En zo is er ook een Parasha met de naam קדשים Q'doshim [heiligen], die in de NBG-vertaling wordt weergegeven met het tussenkopje "Levensheiliging" boven het hoofdstuk 19 van ויקרא Vayiq'ra [Leviticus], want de Parasha begint namelijk met een opdracht aan G'ds volk Israël:

קדשים תהיו כי קדוש אני יהוה אלהיכם:

Q'doshim tih'yu ki qadosh Ani Adonai Eloheichem! [Weest heilig, want Ik, de Eeuwige uw G'd, ben heilig!]. Wat wordt daarmee precies bedoeld? Wat betekent "heilig" eigenlijk? De oorspronkelijke betekenis van het woordje קדוש Qadosh [heilig, in het Surinaams santa] was in het Oud-Hebreeuws "afgezonderd" ofwel "apart gezet". Deze betekenis komt bijzonder duidelijk naar voren in de volgende zinsnede uit de wekelijkse Shabat-liturgie:

כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל-העמים:

Ki vanu vachar'ta, ve'otanu qidash'ta mikol haAmim [Ons hebt Gij uitverkoren en apart gezet van alle volken!]. De stam van het woordje קדוש Qadosh vinden wij in deze zinsnede weer terug in het woord קדשת Qidash'ta. Zowel mensen alsook dieren, voorwerpen, gebieden en gebouwen worden in de Tora als קדוש Qadosh, als heilig, aan de Eeuwige behorend en voor Zijn dienst afgezonderd, verklaard. Het eerste wat in de Tora קדוש Qadosh [heilig] genoemd wordt, is echter niet een voorwerp, een berg of een altaar, en zelfs niet een mens, maar een bepaalde dag, namelijk de Shabat, want er staat immers geschreven: *"En G'd zegende de zevende dag en heiligde die - Dan Gado blesi na di fu seibi dei, A kari en wan santa dei"* (בראשית Bereshit [Genesis] 2:3). Ook deze zinsnede maakt deel uit van de wekelijkse Shabat-liturgie:

ויברך אלהים את-יום השביעי ויקדש אתו:

"Vayevarech Elohim et yom haShevi'i vayeqadesh oto." De Eeuwige heeft deze dag dus apart gezet van de overige dagen van de week en hem geheiligd. Vandaar, dat wij de Shabat in de Parasha קדשים Q'doshim, die over heiliging gaat, eveneens tegenkomen. De viering van de Shabat is overigens ook een sterk onderscheidend merkteken, waardoor G'ds volk van de wereld is afgescheiden. Het is een zaak, die onder ieders gezicht en bereik valt. Het is een keuze die je maakt voor de Eeuwige, maar die je beslist niet door iedereen in dank wordt afgenomen! Ook dat hoort bij de heiliging. Opvallend is dat het woord קדוש Qadosh [heilig] in het hele boek בראשית Bereshit [Genesis] verder niet meer voorkomt en pas weer aan de orde komt in שמות Shemot [Exodus] 19:6, waarin het volk Israël de specifieke opdracht krijgt: *"Gij zult Mij een koninkrijk van priesters zijn en een heilig volk."* De Eeuwige heeft Israël apart gezet van alle volken, maar ook uit de heidenen heeft Adonai een ontelbare schare van gelovigen apart gezet. Hun volksgenoten waren afgodendienaars, maar tegen de gelovigen uit de volken zegt Kefa [Petrus]: *"Gij echter zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk G'de ten eigendom, om de grote daden te verkondigen van Hem, die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar Licht"* (1

Petrus 2:9). Waarom zouden mensen ernaar moeten streven om heilig te zijn? Adonai zelf geeft op deze vraag het antwoord: Omdat G'd heilig is! Daarom noemen wij Hem ook **הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא** haQadosh, baruch Hu [de Heilige, gezegend zij Hij]! Het gaat er in dit hoofdstuk dus niet alleen om het gehoorzamen aan G'd, maar ook om de navolging van G'd. Het gaat erom dat omdat G'd heilig is, wij dat ook kunnen zijn door gewoon die dingen te doen die G'd ook doet en de dingen juist niet te doen die G'd ook niet doet. De Midrash legt uit dat *“Net als G'd goedgunstig en barmhartig is, zo zal jij ook goedgunstig en barmhartig zijn.”* (Mechilta Shir haShirim 3). De Eeuwige doet ons als het ware voor wat wij behoren na te doen. Hij, de Almachtige, de Bewaarder van Israël die sluimert noch slaapt (תהלים Tehilim [Psalmen] 121:4), die nooit moe wordt, rustte op de zevende dag van al het werk, dat Hij gemaakt had. En G'd zegende de zevende dag en heiligde die, omdat Hij daarop gerust heeft van al het werk, dat G'd scheppende tot stand had gebracht (בראשית Bereshit [Genesis] 2:2-3). Waarom? Omdat ook wij moeten rusten op de zevende dag en deze zevende dag, de Shabat, moeten heiligen. Doen wij dat? Joden: ja! Messiaanse gelovigen: ja! Christenen: nee! Zij rusten op de eerste dag en hanteren de zondagsheiliging. Heeft G'd dat zo gewild? Nee! Vindt G'd dat zomaar goed? Nee! Is het dan de bedoeling dat hetgeen G'd voorgedaan heeft door alle gelovigen behoort nagevolgd te worden, zowel Israëlieten alsook de vreemdelingen in hun midden, de gelovigen uit de volken die als wilde loten zijn geënt in de edele olijfboom? Jazeker! Lees maar het vierde gebod: *“Gedenk Yom Shabat [de sabbatdag], dat gij die heiligt; zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen; maar de zevende dag is de Shabat van de Eeuwige, uw G'd (let op: hier staat niet de Shabat van de Joden, maar: de Shabat van de Eeuwige, uw G'd!!!); dan zult gij geen werk doen, gij noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw vee, noch de vreemdeling die in uw steden woont (wat dacht u van al die christelijke kerken in Jeruzalem?). Want in zes dagen heeft de Eeuwige de hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte op de zevende dag; daarom zegende de Eeuwige Yom Shabat [de sabbatdag] en heiligde die”* (שמות Shemot [Exodus] 20:8-11). G'd had het niet nodig om te rusten, want Hij wordt nooit moe! Maar Hij deed het om te laten zien hoe wij dat moeten doen. Yeshua werd als volwassene door Yochanan [Johannes] gedoopt door onderdompeling. Had Hij het nodig om gedoopt te worden? Nee, want Hij kende geen zonde! Zelfs Zijn dooper heeft dit bevestigd. En toch liet Yeshua Zich als volwassene onderdompelen. Waarom? Om te laten zien hoe wij dat moeten doen. Doen wij dat? Messiaanse gelovigen en een deel van de christenen wel, maar het overgrote merendeel van de christenen laten nog steeds onmondige baby's besprenkelen en noemen deze onbijbelse handeling doop. Dat zijn maar twee voorbeelden van velen. Wij moeten ophouden om zelf in te vullen hoe wij ons geloof willen uitoefenen, en gewoon leren om G'ds wil hierin te zoeken en te doen wat Hij ons heeft opgedragen! Hij heeft het ons juist zo makkelijk gemaakt door het zelf voor te doen! Hij zegt daarom heel duidelijk: weest heilig, want Ik ben heilig! Wat hier zo bijzonder is, is het verwachtingspatroon van de Eeuwige dat de mensen ook inderdaad heilig kunnen zijn, want Hij eist immers niets wat onredelijk moeilijk is. In feite wordt iemand die niet heilig is gezien als de uitzondering, niet als de norm, althans binnen het volk Israël! Bij de Goyim [heidenen] is dat precies andersom en daarom mochten de Israëlieten ook niet met hen omgaan omdat zij anders de occulte en perverse leefwijze van de heidenen zouden kunnen overnemen. En van de gelovigen uit de volken, de heidenen die zich bij de G'd van Israël hadden aangesloten, wordt verwacht, dat zij hun vroegere heidense leefwijze loslaten en de richtlijnen van de Tora, waarin de Eeuwige Zijn wil bekend heeft gemaakt, zouden navolgen. Sha'ul [Paulus] heeft dit heel duidelijk naar voren gebracht in zijn brief aan de Efeziërs:

De nieuwe levenswandel: Efeziërs 4:17-32 en 5:1-17

“Dit zeg ik dan en betuig ik in de Eeuwige, dat gij niet langer moogt wandelen zoals ook de heidenen wandelen, in de ijdelheid van hun denken, verduisterd in hun verstand, vervreemd van het leven G'ds om de onwetendheid, die in hen heerst, om de verharding van hun hart. Zij hebben zich immers in hun verdoving overgegeven aan de losbandigheid om gretig winst te slaan uit allerlei onreinheid. Maar gij geheel anders: gij hebt de Mashiach leren kennen. Gij toch hebt van Hem gehoord en zijt in Hem onderwezen, gelijk dit de waarheid is in Yeshua, dat

*gij, wat uw vroegere wandel betreft, de oude mens aflegt, die ten verderve gaat, naar zijn misleidende begeerten, dat gij verjongd wordt door de geest van uw denken, en de nieuwe mens aandoet, die naar de wil van G'd geschapen is in waarachtige gerechtigheid en heiligheid. Legt daarom de leugen af en spreekt waarheid, ieder met zijn naaste, omdat wij leden zijn van elkander. Geraakt gij in toorn, zondigt dan niet: de zon mag niet over een opwelling van uw toorn ondergaan; en geeft de duivel geen voet. Wie een dief was, stele niet meer, maar spanne zich liever in om met zijn handen goed werk te verrichten, opdat hij iets kan mededelen aan de behoeftige. Geen liederlijk woord kome uit uw mond, maar als gij een goed woord hebt, tot opbouw, waar dit nuttig is, opdat zij, die het horen, genade ontvangen. En bedroeft Ruach haQodesh [de heilige Geest G'ds] niet, door wie gij verzegeld zijt tegen de dag der verlossing. Alle bitterheid, gramschap, toorn, getier en gevloek worde uit uw midden gebannen, evenals alle kwaadaardigheid. Maar weest jegens elkander vriendelijk, barmhartig, elkander vergevend, zoals G'd in de Mashiach u vergeving geschonken heeft. Weest dan navolgers G'ds, als geliefde kinderen, en wandelt in de liefde, zoals ook de Mashiach u heeft liefgehad en Zich voor ons heeft overgegeven als offergave en slachtoffer, G'de tot een welriekende reuk. Maar van hoererij en allerlei onreinheid of hebzucht mag onder u zelfs geen sprake zijn, zoals het heiligen betaamt, en evenmin van onwelvoegelijkheid en zotte of losse taal, die geen pas geven, doch veeleer van dankzegging. Want hiervan moet gij doordrongen zijn, dat in geen geval een hoereerder, onreine of geldgierige, dat is een afgodendienaar, erfdeel heeft in het Koninkrijk van de Mashiach en G'd. Laat niemand u misleiden met drogredenen, want door zulke dingen komt de toorn G'ds over de kinderen der ongehoorzaamheid. Doet dan niet met hen mede. Want gij waart vroeger duisternis, maar thans zijt gij licht in de Eeuwige; wandelt als kinderen des lichts, (want de vrucht des lichts bestaat in louter goedheid en gerechtigheid en waarheid), en toetst wat de Eeuwige welbehagelijk is. En neemt geen deel aan de onvruchtbare werken der duisternis, maar ontmaskert ze veeleer, want het is zelfs schandelijk om te noemen, wat heimelijk door hen wordt verricht; maar als dat alles door het licht ontmaskerd wordt, komt het aan de dag; want al wat aan de dag komt is licht. Daarom heet het: Ontwaak, gij die slaapt, en sta op uit de doden, en de Mashiach zal over u lichten. Ziet dus nauwlettend toe, hoe gij wandelt, niet als onwijzen, doch als wijzen, u de gelegenheid ten nutte makende, want de dagen zijn kwaad. Weest daarom niet onverstandig, maar tracht te verstaan, wat de wil van de Eeuwige is!" (Efeziërs 4:17-32 en 5:1-17). Hoe kunnen wij trachten te verstaan wat de wil van de Eeuwige is? Door Zijn Tora te bestuderen en niet te negeren, want in de Tora heeft Hij ons Zijn wil bekend gemaakt. Wij moeten ons dus niet laten wijsmaken dat wij zogenaamd "vrij zijn van de wet" of zoals Sha'ul in vers 6 van hoofdstuk 5 schrijft: "Laat u door niemand met loze woorden misleiden, want wie G'd ongehoorzaam is, wordt getroffen door Zijn toorn." (NBV). Surinaams: "No meki wan sma kori un nanga soso taktaki, bika fu sosani ede a atibron fu Gado de kon na den sma tapu, disi no de bribi!" **Hindoestaans:** "Jhuth bát se na bahakáwal ja. Parmeswar ke gussa usabke uppar áiga jaun aisan kharábi kare hai aur na mánge hai okar bát sune!" **Javaans:** "Mulané kowé kudu sing ati-ati tenan, aja sampèk kowé diapusi wong karo omongan sing énak, jaréné senajana nglakoni sembarang sing ora pantes kuwi ya ora apa-apa. Ngertia para sedulur, Gusti Elohim bakal nyetrap kabèh wong sing ora gelem manut marang Dèkné!" Of zoals Yeshua zelf in מתתיהו Matityahu [Mattheüs] 5:19 zegt: "Wie dus ook maar één van de kleinste van deze geboden afschaft en aan anderen leert datzelfde te doen, zal als de kleinste worden beschouwd in het Koninkrijk van de hemel. Maar wie ze onderhoudt en dat aan anderen leert, zal in het Koninkrijk van de hemel in hoog aanzien staan." (NBV). **Surinaams:** "We, a sma, disi puru wansani fu den gebod dya, awansi a moro pikinwan nomo, én disi de leri suma so tu, en sa de a moro lagi sma na hemelkondre; ma a sma, disi du so leki den gebod de taki, en sa abi bigi nen na hemelkondre!" **Hindoestaans:** "Ja okar kánun ke ek chota tukkara turi aur manai logan ke aise sikhái, u swarag ke ráj me bahut chota mánal jáiga. Baki ja i kánun ke bát mániga aur dusare ke bhi sikháiga, u swarag ke ráj me barka boláwal jáiga!" **Javaans:** "Mulané, sapa sing nerak salah-sakwijiné wèt mau, senajan sing tyilik déwé lan mulangi wong liya nglakoni sing kaya ngono, wong iku bakal éntuk panggonan sing endèk déwé ing Kratoné Swarga. Nanging sapa sing nglakoni wèté nabi Moses sak kabèhé lan mulangi liyané nglakoni kuwi kabèh, wong iku sing bakal éntuk panggonan sing duwur ing*

Kratoné Swarga!” In Het Boek staat het zelfs nog duidelijker: “Wie tegen de mensen zegt dat het niet zo nauw luistert en zelfs maar het kleinste gebod afschaft, zal de kleinste zijn in het Koninkrijk van de hemelen. Maar wie zich aan G'ds wetten houdt en anderen leert dat ook te doen, zal groot zijn in dat Koninkrijk.” - Wie dus denkt vrij te zijn van de wet, die is gewoon wetteloos! Laten wij dit maar goed beseffen voordat wij verder lezen:

Heiligingswetten: ויקרא Vayiq'ra [Leviticus] 18:1-30, 19:1-4 en 26-31

“De Eeuwige sprak tot Moshe [Mozes]: Spreek tot de Israëlieten en zeg tot hen: Ik ben de Eeuwige, uw G'd! Gij zult niet doen, zoals men doet in het land Egypte, waar gij gewoond hebt; gij zult niet doen, zoals men doet in het land Kanaän, waarheen Ik u breng; naar hun inzettingen zult gij niet wandelen. Mijn verordeningen zult gij volbrengen en Mijn inzettingen in acht nemen en daarnaar wandelen: Ik ben de Eeuwige, uw G'd! Ja, gij zult Mijn inzettingen en Mijn verordeningen in acht nemen; de mens die ze doet, zal daardoor leven: Ik ben de Eeuwige! Niemand zal naderen tot zijn naaste bloedverwant, om de schaamte te ontbloten: Ik ben de Eeuwige! Gij zult de schaamte van uw vader, dat is de schaamte van uw moeder, niet ontbloten; het is uw moeder, gij zult haar schaamte niet ontbloten. De schaamte van de vrouw van uw vader zult gij niet ontbloten; het is de schaamte van uw vader. De schaamte van uw zuster, de dochter van uw vader of de dochter van uw moeder, geboren in huis of geboren daarbuiten, haar schaamte zult gij niet ontbloten. De schaamte van de dochter van uw zoon of van de dochter van uw dochter, haar schaamte zult gij niet ontbloten, want uw schaamte zijn zij. De schaamte van de dochter van uws vaders vrouw, die aan uw vader geboren is, zij is uw zuster; haar schaamte zult gij niet ontbloten. De schaamte van uws vaders zuster zult gij niet ontbloten; zij is uws vaders bloedverwant. De schaamte van uw moeders zuster zult gij niet ontbloten, want zij is uw moeders bloedverwant. De schaamte van uws vaders broeder zult gij niet ontbloten; tot zijn vrouw zult gij niet naderen, het is uw tante. De schaamte van uw schoondochter zult gij niet ontbloten; het is uws zoons vrouw, gij zult haar schaamte niet ontbloten. De schaamte van uws broeders vrouw zult gij niet ontbloten; het is de schaamte van uw broeder. De schaamte van een vrouw en die van haar dochter zult gij niet ontbloten; gij zult niet de dochter van haar zoon en de dochter van haar dochter nemen om haar schaamte te ontbloten; zij zijn bloedverwanten: bloedschande is het. Gij zult geen vrouw nemen als bijvrouw naast haar zuster om haar schaamte te ontbloten nevens haar, tijdens haar leven. En tot een vrouw in haar maandelijkse onreinheid zult gij niet naderen, om haar schaamte te ontbloten. En met de vrouw van uw naaste zult gij geen vleselijke gemeenschap hebben, zodat gij u met haar verontreinigt. En gij zult geen van uw kinderen overgeven, om het aan de Moloch te wijden, opdat gij de naam van uw G'd niet ontwijdt. Ik ben de Eeuwige! En gij zult geen gemeenschap hebben met een, die van het mannelijk geslacht is, zoals men gemeenschap heeft met een vrouw: een gruwel is het! En met geen enkel dier zult gij vleselijke gemeenschap hebben, om u daarmee te verontreinigen; en een vrouw mag niet staan voor een dier, om daarmee gemeenschap te hebben: schandelijke ontucht is het! Verontreinigt u niet door dit alles, want door dit alles hebben zich verontreinigd de volken die Ik voor u uit wegdrijf. Het land toch werd verontreinigd en Ik vergold daaraan zijn ongerechtigheid, zodat het land zijn inwoners uitspuwde. **Gij echter zult mijn inzettingen en mijn verordeningen in acht nemen en geen van deze gruwelen doen, noch de geboren Israëliet, noch de vreemdeling die in uw midden vertoeft**; want al deze gruwelen deden de lieden van het land, die voor u waren, zodat het land onrein werd. Opdat het land u niet uitspuwe, wanneer gij het verontreinigt, zoals het uitgespuwd heeft het volk, dat voor u was. Want ieder die iets van al deze gruwelen doet, degenen, die ze doen, zullen uit het midden van hun volk uitgeroeid worden! Zo zult gij het voorschrift dat Ik u geef, in acht nemen, zodat gij de gruwelijke inzettingen niet doet, die voor u gedaan werden, opdat gij u daardoor niet verontreinigt. Ik ben de Eeuwige, uw G'd! – De Eeuwige sprak tot Moshe [Mozes]: Spreek tot de ganse vergadering der Israëlieten en zeg tot hen: **Heilig zult gij zijn, want Ik, de Eeuwige, uw G'd, ben heilig!** Ieder zal voor zijn moeder en zijn vader ontzag hebben en Mijn Shabatot [sabbatten] houden: Ik ben de Eeuwige, uw G'd! Gij zult u niet tot de afgoden wenden en u geen gegoten beelden maken: Ik ben de Eeuwige, uw G'd! - Gij zult niets met het bloed eten; gij zult niet aan waarzeggerij of toverij doen. Gij zult de rand van uw hoofdhaar niet rond

afscheren, en jij zult de rand van uw baard niet afsnijden. Gij zult geen insnijding voor een dode in uw lichaam maken en geen tekens in uw huid laten prikken: Ik ben de Eeuwige! Gij zult uw dochter niet ontwijden door haar aan ontucht over te geven, opdat het land geen ontucht bedrijve en het land niet van schanddaden vol worde. Mijn Shabatot [sabbatten] zult gij houden en voor Mijn heiligdom eerbied hebben: Ik ben de Eeuwige! Gij zult u niet wenden tot de geesten van doden of tot waarzeggende geesten, gij zult hen niet zoeken, om u met hen te verontreinigen: Ik ben de Eeuwige, uw G'd!" (ויקרא Vayiq'ra [Leviticus] 18:1-30, 19:1-4 en 26-31).

Ivrim: die aan de overkant staan

De קדושה Q'dusha [heiligheid, apartzetting] van het uitverkoren volk Israël blijkt reeds uit de veel oudere volksaanduiding Hebreeën ofwel עבריים Iv'rim, die afgeleid is van het woord עבר Ever, hetgeen "overkant" betekent. Een prachtig voorbeeld hiervoor vinden wij in de Hebreeuwse naam voor Transjordanië ofwel het Overjordaanse: עבר־הירדן Ever haYarden. Maar terug naar de Iv'rim. Stelt u zich eens een denkbeeldige rivier voor. Wat mij betreft mag dat ook best de Jordaan zijn. Aan de ene oever staat de gehele mensheid. Ook voor het "oever" kan men het Hebreeuwse woordje עבר Ever gebruiken. Maar dat alle mensen aan de ene kant stonden, dat was vroeger en dat is dus verleden tijd. Zowel het woord "vroeger" alsook "verleden tijd" zijn beiden in het Hebreeuws עבר Avar. Dus nog steeds dezelfde woordstam ע Ayin, ב Vet en ר Resh. Toen staken de Israëlieten de rivier over. "Oversteken" is eveneens in het Hebreeuws עבר Avar. Daarna waren ze aan de andere kant. "Kant" of "zijde" is in het Hebreeuws עבר Ever. En degene die zich aan de andere kant bevindt, is dus een עברי Iv'ri, een Hebreeër, het meervoud is: עבריים Iv'rim, Hebreeën. Hun taal is het עברית Iv'rit, Hebreeuws. De Iv'rim [Hebreeën] stonden dus "aan de andere kant" in oppositie tegenover de heidense afgodencultuur. Zij proclameerden het zuivere monotheïsme in een hun vijandig gezinde wereld. In feite is dat nog steeds zo. Maar het verschil met toen is, dat er nu ook miljoenen gelovigen uit de volken naast hun Joodse broeders en zusters "aan de andere kant" staan (of behoren te staan), en dat maakt eigenlijk ook hen tot Ivrim. En daarom worden ook gelovigen uit de heidenen door Sha'ul [Paulus] in al zijn brieven evenals ook de gelovige Israëlieten de קדושים Q'doshim [heiligen] genoemd, zoals bijvoorbeeld in de aanhef van zijn eerste brief aan de Korinthiërs: "Sha'ul, een geroepen Shaliach [apostel] van Mashiach Yeshua door de wil van G'd, en Sostenes, de broeder, aan de gemeente G'ds te Korinthe, aan de geheiligden in Mashiach Yeshua, de geroepen heiligen met allen, die allerwege de naam van onze Heer Yeshua Mashiach aanroepen, hun en onze Heer: genade zij u en vrede van G'd, onze Vader, en van de Heer Yeshua Mashiach." (1 Korinthiërs 1:1-3).

Twee groepen

In ויקרא Vayiq'ra [Leviticus] 18 en 19, maar ook in Efeziërs 4 en 5 hebben wij gelezen, dat de Eeuwige de gehele mensheid verdeeld heeft in slechts twee groepen: de heiligen en de heidenen. Zijn uitverkoren volk Israël tegenover alle overige volken. Het was nooit Zijn bedoeling geweest om de gelovigen uit de volken als derde groep te plaatsen, maar als wilde loten op de edele olijfbom te enten tussen de natuurlijke takken. Sha'ul roept hen op dezelfde wijze op tot levensheiliging als Moshe deed bij de Israëlieten. Samen mogen wij de Allerhoogste naderen. Maar dit grote voorrecht is wel aan bepaalde voorwaarden verbonden, want de Eeuwige stelt daarvoor hoge eisen aan onze levenswandel. Deze voorwaarden vormen de kern van deze bijbelstudie. Wij moeten ons volledig aan Hem toewijden en ons duidelijk zichtbaar en in onze hele handel en wandel van de heidenen om ons heen onderscheiden. Om ons daarin tegemoet te komen gaf Hij ons Zijn Tora als gebruiksaanwijzing en heeft zelf de gedaante van een mens aangenomen om het ons voor te doen. Dat is liefde! Wij mogen Hem daarin ook niet teleurstellen en Zijn geboden nauwkeurig in acht nemen zoals Hij ons heeft opgedragen: "Want gij zijt een volk, dat de Eeuwige, uw G'd, heilig is; u heeft de Eeuwige, uw G'd, uit alle volken op de aardbodem uitverkoren om Zijn eigen volk te zijn. Niet, omdat gij talrijker waart dan enig ander volk, heeft de Eeuwige Zich aan

u verbonden en u uitverkoren; veeleer zijt gij het kleinste van alle volken. Maar, omdat de Eeuwige u liefhad en de eed hield, die Hij uw vaderen gezworen had, heeft de Eeuwige u met een sterke hand uitgeleid en u verlost uit het diensthuis, uit de macht van Farao, de koning van Egypte, opdat gij zoudt weten, dat de Eeuwige, uw G'd, de enige G'd is, de trouwe G'd, die het verbond en de goedertierenheid houdt jegens wie Hem liefhebben en Zijn geboden onderhouden, tot in duizend geslachten; maar aan ieder persoonlijk van hen die Hem haten, oefent Hij vergelding door hem te gronde te richten; Hij stelt het niet uit voor wie Hem haat, aan hem persoonlijk vergeldt Hij het. Onderhoud dus het gebod, de inzettingen en verordeningen, die ik u heden gebied na te komen.” (דברים Devarim [Deuteronomium] 7:6-11). - **“Eenzelfde wet zal gelden voor de geboren Israëliet en voor de vreemdeling, die in uw midden vertoeft.”** (שמות Sh'mot [Exodus] 12:49). - En zo schrijft ook Sha'ul dat er: *“geen onderscheid is tussen Griek en Jood, besneden of onbesneden, barbaar en Skyth, slaaf en vrije, maar alles en in allen is de Mashiach”* (Kolossenzen 3:11) en: *“Hierbij is geen sprake van Jood of Griek, van slaaf of vrije, van mannelijk en vrouwelijk: gij allen zijt immers één in Yeshua haMashiach.”* (Galaten 3:28). De Israëlieten krijgen de heiligende leefregels uit de Tora reeds met de paplepel ingegoten, maar voor de gelovigen uit de volken ligt dat anders. Zij zijn een hele andere levensstijl gewend en zien in hun cultuur niets verkeerd. Ze hebben het niet eens door dat het vasthouden aan het eigen culturele erfgoed en zelfs de vermenging van het christelijk geloof met oorspronkelijke heidense rituelen een gruwel in G'ds ogen is. Geen wonder dus dat Sha'ul de tot geloof gekomen heidenen vermaant radicaal te breken met die heidense levenswandel van voor hun bekering, waardoor zij onder het oordeel van G'd lagen, want zij hebben immers nu de Mashiach van Israël leren kennen! Zij moeten leren om G'ds geboden te onderhouden en zich losmaken van de invloed van hun heidense omgeving. *“Gij geheel anders!”* schrijft Sha'ul derhalve nadrukkelijk! Bekeerde heidenen mogen niet meer zo leven als onbekeerde heidenen. Hoewel zij nog steeds in hun midden leven, mogen zij echter niet meer leven zoals hun volksgenoten doen, want zij horen nu bij de G'd van Israël en Zijn volk! Zowel in Leviticus 18 en 19 alsook in Efezen 4 en 5 wordt een hele waslijst van immorele, seksuele en occulte praktijken opgenoemd, die bij de heidense volken gebruikelijk waren en deels nog steeds of inmiddels weer gebruikelijk zijn. Ik hoef daar niet nader op in te gaan, want de bijbelteksten spreken voor zich. En toch wil ik het een en ander zeggen over vers 27 van Leviticus 19, want is het u wel opgevallen dat het afscheren van de baard op één rijtje genoemd wordt met de meest gruwelijke vormen van afgoderij? Hoe kan dat? Is het dan echt zo erg om je te scheren? Laten we even kijken wat daar precies staat:

Het afscheren van de baard

In de NBG-vertaling lezen wij Leviticus 19:27 als volgt: *“Gij zult de rand van uw hoofdhaar niet rond afscheren, en gij zult de rand van uw baard niet afsnijden.”* - De Statenvertaling zegt het zo: *“Gij zult de hoeken uws hoofds niet rond afscheren; ook zult gij de hoeken uws baards niet verderven.”* – En in de Luthervertaling staat er geschreven: *“Gij zult uw haar aan het hoofd niet rondom afsnijden, noch uwen baard geheel afscheren.”* - Of het nu slechts om de rand van de baard gaat of om het geheel afscheren van de baard, feit is in elk geval dat er hoe dan ook sprake is van een baard. Een Israëliet had een baard en die mag dus niet geheel of gedeeltelijk verwijderd worden, want dat was namelijk een heidens gebruik. Er waren heidense volken, waar de mannen over het algemeen gladgeschoren waren zoals bijvoorbeeld de Egyptenaren en ook de Romeinen. Andere heidenen hadden wel een baard, maar geen volle baard. Denk maar aan de Assyriërs en de Babyloniërs, waar de hoeken van het kin vrijstaand waren. Een volle baard maakte het onderscheid tussen het volk van G'd en de heidense volken ook uiterlijk zichtbaar! Ook in de specifieke wetten voor de priesters werd het verbod op het verminken van de baard nadrukkelijk opgenomen: *“Zij zullen op hun hoofd geen kale plek maken, noch de rand van hun baard wegscheren noch insnijdingen in hun lichaam maken. Heilig zullen zij hun G'd zijn en de naam van hun G'd zullen zij niet ontheiligen, want zij brengen de vuuroffers van de Eeuwige, de spijze van hun G'd, daarom zullen zij heilig zijn”* (ויקרא Vayiq'ra [Leviticus] 21:5-6, NBG) of in de Luthervertaling: *“Hij zal ook geen kruin op zijn hoofd maken, noch zijnen baard afscheren...”* - De baard is ook een symbool van waardigheid. Het afscheren van de baard werd en wordt dan ook door een Joodse man

ervaren als een diepe vernedering evenals het kaalscheren van een vrouw. Zo werden tijdens de Shoa [Holocaust] de Joden in de kampen niet alleen kaalgeschoren, maar ook van hun baarden beroofd. Reeds in bijbelse tijden was het afknippen van de baard een middel om Joodse gevangenen te beledigen en te vernederen: *“Toen nam Chanun de dienaren van David, liet de helft van hun baard wegscheren, en hun kleren halverwege, tot hun achterste, afsnijden, waarna hij hen heenzond. Men deelde dit aan David mee en hij zond hun boden tegemoet, want de mannen waren diep beschaamd; en de koning beval: Blijft in Yericho, totdat uw baard weer aangegroeid is, en komt dan terug.”* שמואל ב' (Sh'mu'el bet [2 Samuël] 10:4-5). Ook in ישעייהו (Yeshayahu [Jesaja] 15:2 komen wij dit tegen: *“Men gaat op naar de tempel, Divon naar de hoogten om te wenen; in Nevo en Medeva jammert Moav; ieders hoofd is kaal geschoren, elke baard is afgesneden!”* - In het moderne Israël kan men aan de baard zien of iemand religieus is of niet. Orthodoxe Joden hebben doorgaans een lange baard, liberale Joden een wat kortere baard, seculiere Joden zijn meestal gladgeschoren, en wie een snor heeft wordt daar gauw voor een moslim aangezien. Laten wij dus ook in dit opzicht luisteren naar G'ds woord.

Waarschuwend voorbeeld

Er staan in verband met onze levensheiliging soms waarschuwend voorbeelden in de Bijbel die waarschijnlijk vragen bij ons oproepen. Zo waren eens de leiders van het volk Israël met een groot probleem bij Ezra gekomen, die een profeet en priester van de Allerhoogste was. Het probleem luidde kort en krachtig: een aantal mensen van het volk van G'd leefden als heidenen en met heidenen. Er was dus geen verschil te zien tussen de heidenen en de Israëlieten. De Israëlieten waren niet "anders" dan de mensen van de wereld. Zij waren met heidense vrouwen getrouwd uit de omringende volken, die de afgoden dienden. Het was de Israëlieten weliswaar toegestaan om te trouwen met heidense vrouwen die door bekering overgegaan waren tot de G'd van Israël en het volk van Israël zoals wij dat bijvoorbeeld ook zien bij Rut. Maar de vrouwen waarover het hier ging waren echter niet tot bekering gekomen, maar dienden nog steeds hun eigen afgoden en leefden nog altijd als heidenen. Dit verontrustte de leiders van het volk Israël. Hun verslag luidde als volgt: *“Het volk Israël, de priesters en de Levieten hebben zich niet afgezonderd gehouden van de volken der landen, wat hun gruwelen betreft: van de Kanaänieten, de Hethieten, de Perizzieten, de Jebusieten, de Ammonieten, de Moabieten, de Egyptenaren en de Amorieten. Want zij hebben uit hun dochters vrouwen genomen voor zich en hun zonen, waardoor het heilige zaad zich vermengd heeft met de volken der landen; ja, de oversten en de leiders zijn in deze trouwbreuk voorgegaan!”* עזרא (Ezra 9:1-2). Toen Ezra hoorde wat er gebeurd was, deed hij קריעה (Qer'ia [hij scheurde zijn kleding en zijn mantel]), trok de haren uit zijn hoofd en uit zijn baard en zat verbijsterd neer, want het zou best nog wel eens kunnen, dat hij hierbij heeft gedacht aan de gebeurtenissen bij Ba'al-Peor, toen Zimri, één van de Israëlitische leiders een relatie aangegaan was met een heidense vrouw, die de afgoden diende, en ook talrijke andere Israëlitische mannen zich hieraan schuldig maakten, waarna G'd hen strafte en er 24.000 man van het volk stierven (במדבר [Bamidbar [Numeri] 25:1-18). Waarom was Ezra zo enorm bedroefd en waarom vindt G'd het zo erg als Zijn kinderen zich vermengen met ongelovigen? De reden is deze: de man die met een heidense vrouw, die de afgoden dient, trouwt, of een relatie met haar heeft, wordt gezien als iemand die deze afgoden getrouwd heeft, waardoor hij de heiligheid van G'd ontwijdt heeft. Dit was ook gebleken in het leven van Sh'lomo haMelech [koning Salomo] met zijn vele heidense vrouwen. Hoewel zij overgegaan moeten zijn tot het Jodendom en dus hun afgoden officieel losgelaten zouden moeten hebben, bleek in de praktijk, dat ze dit niet gedaan hadden en gewoon hun afgoden trouw gebleven waren. Naast het dienen van G'd, zoals ze met Sh'lomo [Salomo] deden, dienden ze ook nog hun eigen afgoden, maar wat erger is: hij liet zich met hen daarin meesleuren! Het gevolg daarvan was de scheuring van zijn koninkrijk. U kunt het nalezen in מלכים א' (Melachim alef [1 Koningen] 11:1-13. En nu kreeg Ezra te horen, dat zich opnieuw talrijke Israëlieten hieraan schuldig maakten en dat er zelfs ook priesters en levieten bij waren die juist het goede voorbeeld moesten geven omdat zij zelfs binnen hun eigen volk reeds apart gezet waren. De reactie van

Ezra hierop zal bij u heel waarschijnlijk zeer gemengde gevoelens oproepen: deze Israëlieten kregen namelijk de opdracht om tot echtscheiding over te gaan! U zult nu zeker vragen: Was dat nou echt wel nodig? Gaat dat niet te ver? Leren onze kinderen niet reeds op de basisschool dat wij iedereen in hun waarde moeten laten en andermans geloof moeten respecteren? Mogelijk zouden velen onder de hedendaagse christenen zo reageren. G'd echter niet. Het is voor Hem zó belangrijk, dat Hij zelfs de namen van al deze mannen heeft laten opschrijven! Hun zonde was zo erg, dat zij een offer moesten brengen om weer met G'd in het reine te kunnen komen, maar ze moesten ook scheiden van hun vrouwen en dezen samen met hun kinderen wegzenden. Wat moet er een onvoorstelbaar verdriet geweest zijn, want deze mensen hielden vanzelfsprekend van elkaar! Wat zullen die kinderen verdrietig en wanhopig naar hun vaders gekeken hebben en wat moeten die vaders en echtgenoten zich verschrikkelijk schuldig gevoeld hebben! Maar als ze nooit aan deze door G'd verboden relaties begonnen waren, was hen al dit leed bespaard gebleven, dat deze Joodse mannen zichzelf, maar vooral ook hun heidense vrouwen en hun kinderen hebben aangedaan. Wat een leed had hen bespaard kunnen blijven, als deze Israëlieten trouw gebleven waren aan de Tora, waarin de Eeuwige duidelijk gezegd heeft, dat het de Israëlieten niet toegestaan was om met heidense vrouwen te trouwen, die de afgoden dienden: *"Sluit toch geen verbond met de inwoners van het land; wanneer zij hun goden overspelig nalopen en aan hun goden offeren, dan zouden zij u uitnodigen en gij zoudt van hun slachtoffer eten. Wanneer gij van hun dochters voor uw zonen neemt en zij haar goden overspelig nalopen, dan zouden zij tevens uw zonen tot overspelig nalopen van haar goden verleiden."* (שמורת) Shemot [Exodus] 34:15-16). Als deze Israëlieten zich hieraan hadden gehouden, was hen veel verdriet bespaard gebleven. Maar let wel: Ze waren op de eerste plaats niet schuldig omdat ze getrouwd waren met heidense vrouwen, maar omdat ze getrouwd waren met vrouwen die de afgoden dienden! Daar ging het in feite om en niet zo zeer om de etnische afkomst en daarom hebben ook deze vrouwen deel aan de schuld, want als zij hun afgoderij hadden losgelaten om de G'd van Israël te dienen zoals ook Rut deed, dan was er niets aan de hand! Dit alles maakt ons duidelijk, dat niet alleen Joden, maar ook de gelovigen uit de volken de opdracht hebben om heilig te leven en ons niet te vermengen met de ongelovigen. Dit mogen wij niet veronachtzamen en wij moeten ook hierin trouw zijn aan G'ds heilige Tora, want: *"Eer de hemel en de aarde vergaat, zal er niet één jota of één tittel vergaan van de wet, eer alles zal zijn geschied!"* **Surinaams:** *"Te na a dei, disi hemel nanga grontapu sa lasi, a moro pikin letre ofu koma fu a Wét no sa lasi, te alasani, disi a buku de taki, kon leti!"* **Hindoestaans:** *"Ki jab lek i dharti aur swarag rahiga Parmeswar ke kánun ke ek acchar na badaliga. Aur dunia aur swarag ke samáp howe se pahile Parmeswar ke sab bát pura hoiga"* **Javaans:** *"Mulané, pada ngertia, suwéné langit lan bumi ijk ènèng, ora bakal ènèng aksara sangka wèté nabi Moses dityorèk, siji waé ora, nganti tekan rampungé!"* (מתתיהו) Matityahu [Matthéüs] 5:18). Wie zijn eigen weg gaat en niet trouw blijft aan de wil van G'd, zal veel smart ondervinden, die niet nodig geweest was! Daarom wil ik opnieuw indringende woorden van G'd zelf onder uw aandacht brengen: *"Maakt uzelf niet verfoeilijk door enig wemelend gedierte en verontreinigt u daardoor niet, zodat gij daardoor onrein wordt. Want Ik ben de Eeuwige, uw G'd; heiligt u en weest heilig, want Ik ben heilig; verontreinigt uzelf niet door allerlei wemelend gedierte dat op de grond krioelt. Want Ik ben de Eeuwige, die u uit het land Egypte heb doen trekken, om u tot een G'd te zijn; weest heilig, want Ik ben heilig. Dit is de wet aangaande het vee, het gevogelte en elk levend wezen dat krioelt in het water, en elk wezen dat op de grond wemelt, om scheiding te maken tussen het onreine en het reine, tussen de dieren die gegeten mogen worden, en de dieren die niet gegeten mogen worden. - Neemt dan al Mijn inzettingen en al Mijn verordeningen nauwgezet in acht, opdat het land, waarheen Ik u breng om daarin te wonen, u niet uitspuwe. Wandelt niet naar de inzettingen van het volk, dat Ik voor u uit verdrijf: want al deze dingen hebben zij gedaan, zodat Ik een afschuw van hen gekregen heb. Maar tot u zeide Ik: gij zult hun land in bezit nemen en Ik zal het u geven om het te bezitten, een land vloeiende van melk en honig; Ik ben de Eeuwige, uw G'd, die u van de andere volken heb afgezonderd. Maakt dan scheiding tussen rein en onrein vee en tussen onreine en reine vogels, opdat gij uzelf niet verfoeilijk maakt door vee en vogels en alles wat op de aarde kruipt, dat Ik u ontzegd heb door het onrein te verklaren. Weest Mij heilig, want heilig ben Ik, de Eeuwige, en **Ik heb u afgezonderd***

van de volken, opdat gij Mij zoudt toebehoren! (ויקרא Vaqiq'ra [Leviticus] 11:43-47 en 20:22-26). - **“Weest heilig, want Ik ben heilig! - Un mu de santa, bikasi Mi tu de santa!”** spreekt de Eeuwige Adonai! Amen!.

Werner Stauder